

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

Zápotocký, M. 1989: Streitäxte der Trichterbecherkultur: ihre Typologie, Chronologie und Funktion. In: *Das Äneolithikum und die früheste Bronzezeit (C14 3000-2000 b.c.) in Mitteleuropa: kulturelle und chronologische Beziehungen. Acta des XIV. Internationalen Symposiums Prag-Liblice 20.-24. 10. 1986. Praehistorica XV.* Praha, 95-103.

Zápotocký, M. 1992: *Streitäxte des mitteleuropäischen Äneolithikums.* Weinheim.

Resumé

Napajedla (Bez. Zlín). „Jestřábí“. Äneolithikum. Einzel-fund. Oberflächensammlung.

NEPLACHOVICE (okr. Opava)

Ul. Loděnická. Eneolit. Sídliště. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán zemními pracemi na stavbě rodinného domu v ul. Loděnická (parc. č. 819/5 a 819/7), které narušily vrstvu (pod ornici) obsahující mj. pravěké keramické nálezy a několik mělkých sídlištních objektů. Naleziště je zaznačeno v okruhu bodu vymezeného souřadnicemi na ZM 1 : 10 000 (list 15-32-08) 83 mm Z j. č., 128 mm od J s. č. Výzkumem byla získána menší kolekce keramických fragmentů a kamenné industrie rámcově datované do eneolitu a doby bronzové. Uvedené naleziště může souviset s lokalitou objevenou povrchovou prospekci v 80. letech 20. st., která je situována severovýchodně od místa záchranného výzkumu při východním okraji sousední obce Holasovice. Lokalita byla vymezena silnicí Opava – Krnov, železniční tratí Opava – Krnov, tokem Heraltického potoka a odbočkou ze silnice do vlastní obce Holasovice. Získané keramické fragmenty byly datované zejména do období kultury lužických popelnicových polí a vrcholného středověku (Pavelčík 1986; týž 1987). Tato lokalita byla zapsána do Státního archeologického seznamu ČR (poř. č. SAS: 15-32-08/4). Archeologický výzkum byl financován z dotace Programu podpory ZAV Ministerstva kultury České republiky.

Tereza Krasnokutská

Literatura

Pavelčík, J. 1986: *Zpráva o povrchovém sběru na polykulturní lokalitě v k. ú. Neplachovice.* Nálezová zpráva uložena v archivu ARÚ AV ČR Brno, č. j. 6025/86.

Pavelčík, J. 1987: *Zpráva o povrchovém sběru v k. ú. Neplachovice.* Nálezová zpráva je uložena v archivu ARÚ AV ČR Brno, č. j. 6043/87.

Resumé

Neplachovice (Bez. Opava). Loděnická Str. Äneolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLŠANY U PROSTĚJOVA (okr. Prostějov)

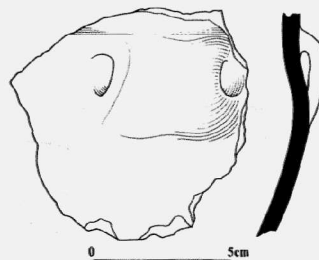
„Zlatníska“. JoK, KNP, KKA. Sídliště a ojedinělý nález. Záchraný výzkum.

V průběhu archeologického výzkumu vyvolaného výstavbou inženýrských sítí pro nově vznikající kolonii rodinných domků (podrobná charakteristika lokality – viz kapitola Doba

železná) byl prozkoumán též sídlištní objekt náležející II. vývojovému stupni kultury nálevkovitých pohárů.

V měsíci říjnu 2006 pak byla zahájena výstavba dvou rodinných domků. Na parc. č. 731/26, k. ú. Olšany u Prostějova, šlo o RD manželů Kochových, kde byly po skrývce zjištěny dva sídlištní objekty datovatelné rámcově do mladšího pravěku. V případě plochy dotčené stavbou RD manželů Pechových, tj. parc. č. 731/25, k. ú. Olšany u Prostějova, byl prozkoumán a zdokumentován sídlištní objekt jordanovské kultury. V získaném keramickém materiálu z tohoto objektu se však vyskytl též ojedinělý zlomek nádoby náležející kultuře kulovitých amfor (obr. 17).

Pavel Fojtík

Obr. 17. Olšany u Prostějova. Ojedinělý zlomek nádoby kultury kulovitých amfor.

Olšany u Prostějova. Der Einzeltorso des Gefäßes der Kugelamphorenkultur.

Resumé

Olšany u Prostějova (Bez. Prostějov). „Zlatníska“. Jordanówer-, Trichterbecher- u. Kugelamphorenkultur. Siedlung u. Einzelfund. Rettungsgrabung.

OPAVA (k. ú. Jaktař, okr. Opava)

Ul. Pavlovského. Eneolit. Sídlištní objekt. Záchraný výzkum.

Při archeologickém dohledu vybagrovaných základů pro rodinný domek byla v ulici Pavlovského (parc. č. 1492/11 a 1492/19) zaznamenána narušená pravěká zásobní jáma. Místo nálezu se nachází na mírném SZ orientovaném svahu v blízkosti archeologicky známé polohy „Kostelní kopec“, v nadmořské výšce cca 270 m, jižně od místní vodoteče Velká a ve vzdálenosti cca 1,3 km od pravého břehu řeky Opavy. Polohu lze vyznačit na ZM 1 : 10 000 (list 15-32-14) v okruhu bodu 37 mm od Z s. č. a 7 mm J s. č.

Prozkoumaná zásobní jáma měla kruhový půdorys s válcovitým ústím (průměr cca 0,9 m), hruškovitý profil a rovné dno (průměr cca 2,45 m; obr. 1). Zjištěná míra zahloubení do podloží byla 0,85 m. Jáma byla vyplněna tmavou uloženinou (k. 100) obsahující keramické zlomky, uhliky a zvířecí kosti. Ústí zásobní jámy bylo dlouhodobě narušováno zemědělskou činností (k. 101). Keramický materiál získaný z výplně zásobní jámy byl předběžně datován do eneolitu. Jako příměs byl získán menší počet keramických fragmentů náležejících kultuře lužických popelnicových polí.

Tereza Krasnokutská

Literatura

- Brachtl, Z. 1993: Terénní průzkum v katastru Kostelního kopce v Opavě-Jaktaři (okr. Opava), *Přehled výzkumů* 1990, 112–113.
- Brachtl, Z. 1997: Opava-Jaktař (okr. Opava), *Přehled výzkumů* 1993–1994, 120.
- Juchelka, J. 2006: Sídliště kultury nálevkovitých pohárů v Opavě-Jaktaři, *Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w latach 2003–2004*, 59–61.
- Král, J. 1958: Zpráva o drobných zachraňovacích akcích expozitury v Opavě, *Přehled výzkumů* 1958, 104.
- Pavelčík, J. 1993: Záchraná akce na „Kostelním kopci“ v Opavě-Jaktaři, *Přehled výzkumů* 1991, 110–111.

Resumé

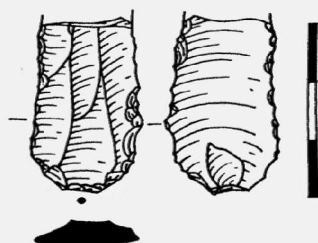
Opava (Kataster Jaktař, Bez. Opava), Pavlovského Str. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEROV (k. ú. Čekyně, okr. Přerov)

„Na Žernové“. Eneolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

V červnu 2006 byla v trati „Na Žernové“ nalezena zlomená čepel ze silicitu z glacienních sedimentů (obr. 18). Souřadnice místa nálezu jsou: 49°29.161' N a 17°25.574' E (WGS 84). Nadmořská výška nálezové polohy je 300 m. V okolí nálezu nebyl nalezen žádný doprovodný materiál.

Zdeněk Schenk, Jan Mikulík

Obr. 18. Přerov (k. ú. Čekyně). Zlomená silicitová čepel. Přerov (Kataster Čekyně). Fragment des Silexklinge.

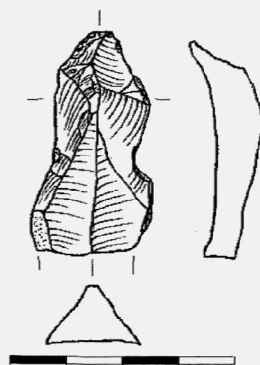
Resumé

Přerov (Kataster Čekyně, Bez. Přerov) „Na Žernové“. Äneolithikum. Einzelfund. Oberflächensammlung.

PŘEROV (k. ú. Újezdec u Přerova, okr. Přerov)

„Kravský trávník“. Eneolit? Sídliště. Povrchový průzkum.

Prostřednictvím povrchového průzkumu byla v trati „Kravský trávník“ nalezena čepel ze silicitu krakovsko-czenstochovské jury s proximálním lomem a laterálním opotřebovaním (obr. 19) a drtič z valounu křemene. Na základě nevýrazného souboru keramiky lze tuto lokalitu rámcově datovat do eneolitu. Dále bylo doloženo středověké a novověké osídlení (viz kapitola Středověk a novověk). Lokalita se nachází na mírném svahu se sklonem k severu. Podél

Obr. 19. Přerov (k. ú. Újezdec u Přerova). Čepel. Přerov (Kataster Újezdec u Přerova). Klinge.

severního okraje polní trati protéká ve směru V–Z bezejmenná vodoteč. Nadmořská výška nálezové polohy je 240 m.

Zdeněk Schenk, Martin Moník, Jan Mikulík

Resumé

Přerov (Kataster Újezdec u Přerova, Bez. Přerov). „Kravský trávník“. Äneolithikum ?. Siedlung. Oberflächensammlung.

PŘESTAVKY (k. ú. Přestavky u Přerova, okr. Přerov)

„Opálky“. KZP. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

V dubnu 2006 bylo ve východní části trati „Opálky“ v okolí bodu vymezeného souřadnicemi: 49°23.471' N a 17°28.511' E (WGS 84) nalezeno několik zlomků keramiky z pozdní doby kamenné. Jeden pocházel z výduti zdobeného poháru kultury zvoncovitých pohárů (KZP). Nadmořská výška místa nálezu je 294 m.

Pozdně eneolitické zlomky keramiky byly v prostoru známé paleolitické stanice nalézány již v minulosti Sekeromlat slezského typu objevený F. Čajanem náleží KŠK (Drechsler 2002, 185). Případ plošně retušované silicitové šipky má s velkou pravděpodobností spojitost s nejnovějšími nálezy keramiky KZP (Klíma 1978, 13). Tyto ojedinelé artefakty mohou být nepřímým dokladem funerálních aktivit zmíněných pozdněeneolitických kultur na lokalitě.

Zdeněk Schenk

Literatura

- Drechsler, A. 2002: Přestavky (okr. Přerov), *Přehled výzkumů* 43, 185–186.
- Klíma, B. 1978: Paleolitická stanice u Přestavlk, okr. Přerov, *Archeologické rozhledy* 30, 5–13.

Resumé

Přestavky (Kataster Přestavky u Přerova, Bez. Přerov) „Opálky“. Glockenbecherkultur. Einzelfund. Oberflächensammlung.